

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ภาวะผู้นำกับการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน : ศึกษาเฉพาะ
กรณีจังหวัดสมุทรสาคร

ชื่อผู้เขียน : นางสาวสร้อยสุริย์รัตน์ พลพรพิสิฐ

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : รัฐศาสตร์

ปีการศึกษา : 2542

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ปิยะนุช เงินคล้าย ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์พงศ์ศักดิ์ ศรีสมทรัพย์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ สุขวิรัช

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำและการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และเพื่อ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางการวิจัยในเชิงสำรวจ โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 288 คน จาก 3 อำเภอในจังหวัดสมุทรสาคร

ผลการวิจัยพบว่า

(1) กำนัน ผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่ มีคุณลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ ดังนี้ เป็น เพศชาย อายุมากกว่า 50 ปี มีอาชีพเกษตรกร รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน จบการ ศึกษาในระดับประถมศึกษา ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งมากกว่า 10 ปี และมีความ สัมพันธ์ด้านเครือญาติกับผู้นำอื่นๆ ในตำบล หมู่บ้านนั้น

(2) กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีภาวะผู้นำสูง และมีบทบาทการปฏิบัติงานมาก ทั้งใน ด้านการเป็นตัวแทนของทางราชการ การเป็นตัวแทนของประชาชน และการเป็นผู้นำ ชุมชน

(3) คุณลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่แตกต่างกัน ในเรื่อง เพศ อายุ รายได้ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งและความสัมพันธ์ด้านเครือญาติ ส่งผลต่อ ภาวะผู้นำและการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ยกเว้น คุณลักษณะในเรื่อง รายได้ ไม่มีผลต่อ การปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน

(4) ภาวะผู้นำของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง และเป็นไปใน ทางบวกกับการปฏิบัติงาน

1. Assoc. Prof. Dr. Piyasush Ngeraklay

Chairperson

2. Assoc. Prof. Pongson Srisomasp

3. Asst. Prof. Saowalux Sukkawirach

This research is aimed at identifying and comparing the socio-economic characteristics affecting leadership and work performance of sub-district and village headmen, and exploring the relations between leadership and work performance among such headmen.

The research is done on a survey research basis with a sampling group of 288 sub-district and village headmen from 3 districts in Samutprakarn Province.

The results of the study show that :

(1) Most of the sub-district and village headmen have the following socio-economic characteristics : being male, aging more than 50 years old, working as a farmer, earning less than 5,000 bath per month, finishing primary education, occupying such position for more than 10 years and having kinship with other leaders in the communities.